

Інформування та здійснення прийому виборців. Депутати Подільської міської ради

атестація ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

ОДЕСА. 2017 РІК

Зміст

Вступ та методологія	5
Висновки	9
Оприлюднення інформації про депутатів та прийом виборців	100
Проведення прийому виборців	11
Інформування про діяльність депутатів	11

Вступ та методологія

Про «Атестацію депутатів місцевих рад»

Результати чисельних громадських моніторинрів свідчать про багатоскладовість проблеми невисокого рівня відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності виборцям депутатів місцевих рад, найбільш небезпечним наслідком якої є низький рівень довіри громадян до представницьких інститутів, в тому числі, до місцевих рад¹.

Однією з основних складових проблеми є базова непоінформованість виборців, як через неефективне використання доступних для місцевих депутатів каналів комунікації, так і через незабезпечення доступу до такої інформації для виборців з боку депутатів. Незабезпеченість в необхідному обсязі інформацією про діяльність місцевих депутатів призводить до зниження рівня прозорості реалізації ними своїх функцій, доброчесного використання владних повноважень так серйозного зниження рівня підзвітності виборцям. Окрім того, попередній досвід реалізації кампаній громадських моніторинрів реалізації повноважень місцевими депутатами, який має Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» свідчить ще й про невиконання обов'язків, покладених на депутатів місцевих рад профільним законодавством.

Практичними складовими проблеми є недоступність для громадян офіційної інформації про депутатів, неналежна практика проведення прийомів громадян, відсутність практики інформування про свою діяльність з боку депутатів, або ж формальне інформування без двосторонньої комунікації, невідповідність діяльності депутатів антикорупційним стандартам (розкриття для широкого загалу інформації про статки, оприлюднення інформації про приватні інтереси та врегулювання конфлікту інтересів за його з'ясування), відсутність підзвітності або лише формальна підготовка звітності, про яку переважна більшість громадян залишається необізнаним.

З боку самих депутатів загальний низький рівень відповідальності перед громадянами, часто виправдовується громадським характером представницьких функцій: відсутністю платні за виконання законних обов'язків (відвідування пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, участі в підготовці та розгляді проектів рішень місцевих рад, поданні депутатських запитів на вирішення ідентифікованих проблем громадян, тощо). Усвідомлюючи комплексність описаної проблеми, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» в 2015 році ініціювала громадську кампанію по персональній оцінці результатів діяльності депутатів Одеської міської ради VI скликання («Атестацію депутатів» Одеської міської ради).

З 2016 року організація розпочала реалізацію аналогічної ініціативи, розширивши географічне охоплення, до вже новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської, Ізмаїльської, Білгород-Дністровського, Котовського, Ренійського, Татарбунарського, Роздільнянського міських рад Одеської області.

¹ Third Annual Ukrainian Municipal Survey. 20 January – 12 February, 2017 Conducted by Rating Group Ukraine on behalf of the Center for Insights in Survey Research // <http://www.iri.org/resource/ukraine-poll-local-outlook-improves-national-pessimism-remains-high>

В 2017 році аналогічне персональне оцінювання – Атестація депутатів місцевих рад здійснюється по відношенню до депутатів ще 7 міських рад обласних центрів: Рівненської, Львівської, Сумської, Черкаської, Дніпровської, Краматорської та Херсонської міських рад. Оцінювання діяльності депутатів в зазначених міських радах здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просування відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності органів місцевого самоврядування в відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, ГО Ліга захисту, Черкаська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», Дніпропетровська обласна громадська організація "Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики", ГО «Точка доступу» та Херсонська обласна громадська організація «Причорноморський центр політичних та соціальних досліджень».

Зазначена ініціатива реалізується з метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів законам України, а також практикам належного управління за допомогою персоналізованої оцінки кожного окремого депутата, а також збільшення обізнаності населення про діяльність місцевих депутатів.

Складовими ініціативи є:

1. здійснення персонального оцінювання місцевих депутатів по набору доступних до об'єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради.
2. Додаткове виваження оцінки, яка здійснюється по об'єктивним параметрам, результатами опитування місцевих експертів щодо їх оцінки реалізації повноважень місцевими депутатами.
3. Вироблення персональних рекомендацій кожному місцевому депутату, який пройшов оцінювання, щодо підвищення якості реалізації повноважень та, відповідно, підвищенню персональної доступності для взаємодії з виборцями.
4. Персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів.
5. Постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів в представництві виборців.

У своєму оцінюванні організація керувалася, в першу чергу, законами «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації».

Оцінювання проводиться по заздалегідь встановленому переліку критеріїв, по кожному з яких оцінка реалізації повноважень депутатам може скласти від «0», в разі повної невідповідності критеріїв, до «5», в разі повної відповідності критерію. Загальна оцінка представляє собою середнє значення всіх оцінок по кожному з критеріїв.

Таким чином, в разі повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 б.

Критерії, по яким здійснюється оцінювання, базуються на вихідних умовах відповідності діяльності місцевих депутатів принципам відкритості та прозорості, доброчесності та підзвітності.

Під **відкритістю для виборців** розуміється простота та доступність інформації про обраних представників – місцевих депутатів;

Під **прозорістю діяльності** – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль;

Під **доброчесним представництвом** інтересів своїх виборців **розуміється** поведінка та дії, які відповідають набору моральних та етичних принципів та стандартів, які, серед іншого, створюють бар'єри для корупційних дій;

Під **підзвітністю громаді розуміється** відповідальність місцевих депутатів за здійснення своїх повноважень.

Про що цей звіт.

В цьому звіті представлені результати перевірки відповідності діяльності депутатів місцевих рад, які охоплені ініціативою, показникам відкритості та прозорості в частині доступності для виборців інформації про самих депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування депутатами про графік та місце проведення прийому виборців, а також контактні відомості для зв'язку, здійснення особистого прийому виборців, а також поточне інформування виборців про свою діяльність.

Як здійснювалось оцінювання.

Вихідними критеріями для оцінки відповідності діяльності місцевих депутатів показникам відкритості та прозорості в частині інформування та здійснення прийому виборців виступали наступні:

- 1) Розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради:

біографічна довідка, що включає інформацію про освіту, досвід роботи, сімейний стан;

фотокартка депутата;

інформація про партійну приналежність, а також партію, від якої обрано депутата;

- 2) Оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;
- 3) Здійснення регулярного особистого прийому виборців не рідше, ніж 1 раз на місяць відповідно до встановленого графіку проведення прийому;
- 4) Регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);

Перевірка здійснення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому

виборців². В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту не вдалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, 1 додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата, робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію: проведення особистого прийому виборців, як мінімум, раз на місяць.

Польовий етап моніторингу тривав в період з 1 вересня по 30 жовтня 2017 р.

Джерелами для висновків щодо надання інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування про час та місце здійснення прийому виборців, а також контактні відомості для здійснення зв'язку з депутатами слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів. Щодо інформування про свою діяльність депутатами джерелами для висновків слугували сторінки депутатів в соціальних мережах та, в окремих випадках, місцеві газети³.

²У випадку депутатів Одеської обласної ради, місця проведення прийому виборців яких розташовані далі, ніж на 40 км. від обласного центру, перевірка проведення прийому здійснювалась за скороченим форматом: шляхом дзвінків по зазначеним депутатами контактним номерам телефонів в дні та години, зазначені депутатами для здійснення прийому виборців.

³ Місцеві ради Одеської області (окрім Одеської міської ради).

Висновки

Із 34 депутатів Подільської міської ради інформація про проведення прийому громадян на офіційному сайті опублікована у всіх. Однак, для восьми депутатів дана інформація вже є застарілою. Тарас Бондар Марина Гумен («Опозиційний блок»), Галина Волошина Сергій Іванюк («Відродження»), Валерій Понепалюк («БПП «Солідарність»), Анатолій Поповський («ВО «Батьківщина») Юрій Матвеев Анатолій Фомін (Безпартійні).

В результаті проведення прийому вдалося підтвердити проведення прийому лише 22 з 34 депутатами Подільської міської ради. Проведення прийому громадян Валерієм Понепалюком, Олександром Перепелицею («БПП «Солідарність»), Олександром Бубновим, Наталією Власюк, Мариною Гумен («Опозиційний блок») Антолієм Топало («ВО «Батьківщина»), Олегом Петренко, Анатолієм Поповським Петром Мельником Сергієм Іванюком («Відродження») та Юрієм Матвеевим Анатоліє Фомінім (Безпартійний) підтвердити не вдалося.

Більшість депутатів (15), які проводять прийом громадян надають перевагу прийомам раз на тиждень і частіше. Два рази на місяць прийом проводить лише Володимир Гордус («Відродження»). І ще шестеро депутатів Подільської міської ради проводить прийом громадян раз на місяць: Володимир Таранчук (Безпартійний), Галина Волошина «Відродження», Олександр Сторожук («ВО «Батьківщина»), Лариса Понюшкевич («Радикальна партія Олега Ляшка»), Тарас Бонадр та Олена Ремісник («Опозиційний блок»).

44% депутатського корпусу Подільської міської ради проводять прийом громадян на робочому місці. Що свідчить, про те що депутати не здатні повноцінно розмежовувати професійні та громадські обов'язки. П'ятеро депутатів для проведення прийому використовують партійні приймальні. І лише Володимир Таранчук (Безпартійний) та Сергій Гемблан («БПП «Солідарність») організували окремі приймальні.

Що стосується інформування громадян про свою депутатську діяльність, то лише Олег Янчевський («БПП «Солідарність») активно веде свою сторінку в мережі Facebook. Про інформування іншими депутатами громадян про свою діяльність в місцевих ЗМІ та соціальних мережах нам нічого не відомо.

Оприлюднення інформації про депутатів та прийом виборців

На сайті Подільської міської ради інформація про депутатів оприлюднена у повному об'ємі у всіх 34 депутатів міської ради. Однак, актуальність оприлюдненої інформації дещо корелюється. Так у кожного депутата зазначені: партійна приналежність, фракція, або депутатська група до якої входить депутат, постійна депутатська комісія членом якої є депутат, коротка біографія, адреса і місце проведення прийому, а також контактні дані у вигляді персональних електронних адрес на номерів мобільного телефону.

В той же час інформація про проведення депутатського прийому громадян актуальна для 26 із 34 депутатів Подільської міської ради. Так у Олени Ремісник, Тараса Бондара, Наталії Кулик («Опозиційний блок»); Анатолія Поповського («ВО «Батьківщина»); Бориса Шаповала («Відродження»); Валерія Понепалюка («БПП «Солідарність») та Марини Митко (безпартійна) інформація про прийом розміщена на сайті міської ради є застарілою.

В цілому ж видно що над наповненням змісту нового сайту Подільської ради зроблено багато роботи, але актуальність поданої інформації не завжди відповідає дійсності.

Проведення прийому виборців

В ході моніторингових візитів нам не вдалося підтвердити проведення прийому третьою складу депутатського корпусу Подільської міської ради (12 депутатів). Так у Валерія Понепалюка, Олександра Перепелиці («БПП «Солідарність»), Олександра Бубнова, Наталії Власюк («Опозиційний блок») прийом не проводиться в загалі. Окремої уваги заслуговує Юрій Матвеев (Безпартійний) який вже не перший рік ігнорує проведення депутатського прийому. Ряд депутатів взагалі були відсутні у місті, або знаходилися у відпустці: Олег Петренко, Анатолій Поповський («БПП «Солідарність»), Петро Мельник («Відродження»). Також, не вдалося потрапити на прийом до Марини Гумен («Опозиційний блок») у зв'язку із тим, що її приймальня знаходиться на території режимного об'єкту, куди вільний вхід для громадян обмежений. Не вдалося потрапити на прийом і до Антолія Топало («ВО «Батьківщина»), Сергія Іванюка («Відродження») та Анатолія Фоміна (Безпартійний).

Раз на тиждень і частіше прийом проводить 15 депутатів міської ради: 57% «БПП «Солідарність»⁴, 33% «Відродження»⁵, 38% «Опозиційний блок»⁶, 67% «Радикальна партія Олега Ляшка»⁷ Наталія Якубовська, Марина Митко, Олександр Пешат, Олексій Балабанов (Безпартійні).

Тільки один Володимир Гордус («Відродження») проводить прийом громадян два рази на місяць приймає.

Раз на місяць громадяни можуть прийти на прийом до шести депутатів Подільської міської ради: Володимир Таранчук (Безпартійний), Галина Волошина «Відродження», Олександр Сторожук («ВО «Батьківщина»), Лариса Понюшкевич («Радикальна партія Олега Ляшка»), Тарас Бонадр та Олена Ремісник («Опозиційний блок»).

Майже половина депутатського корпусу (15) надає перевагу проведенню прийому громадян безпосередньо на робочому місці. Олексій Балабанов, Наталія Якубовська (Безпартійні), 43% «БПП «Солідарність»⁸, 50% «Відродження»⁹, 33% «ВО Батьківщина»¹⁰ 25% «Опозиційний блок»¹¹, 67% «Радикальна партія Олега Ляшка»¹².

П'ятеро депутатів проводять прийом громадян в партійних приймальнях. Марина Митко, Олександр Пешат (Безпартійні), 38% «Опозиційний блок»¹³.

Окремі приймальні організували Володимир Таранчук (Безпартійний) та Сергій Гемблан («БПП «Солідарність»).

⁴ Олег Сухіна, Олег Янчевський, Сергій Гембалін, Валентин Перлей.

⁵ Олександр Плахотний, Борис Шаповал

⁶ Наталія Кулик, Володимир Катеренчук, Володимир Колесник.

⁷ Тетяна Цуркан, Наталя Крушельницька

⁸ Олег Сухіна, Олег Янчевський, Валентин Перлей

⁹ Олександр Плахотний, Борис Шаповал, Галина Волошина

¹⁰ Олександр Сторожук

¹¹ Володимир Катеренчук, Володимир Колесник

¹² Тетяна Цуркан, Наталя Крушельницька

¹³ Наталія Кулик, Тарас Бонадр, Ремісник Олена

Більшість приймальень оснащені офісними меблями та технікою, а от стільці у залі очікування в наявності лише у дев'яти з 22 приймальень. Можливо це зумовлену низькою популярністю візитів, адже на прийом до депутатів Подільської ради в середньому приходять до 5 громадян. Основними питаннями звернень мешканців Подільська є фінансова допомога, придбання ліків, встановлення дитячих майданчиків, проблеми ЖКГ та оформлення субсидій.

Інформування про діяльність депутатів

Дуже важливим в діяльності депутати інформувати виборців про свою діяльність. Прийом виборців та безпосередні зустрічі із виборцями є одним з таких способів комунікації. Однак в наш час важливими для покриття максимальної кількості виборців стали соціальні мережі, які дають змогу депутатам донести інформацію про свою діяльність до максимального кола громадян та оперативно реагувати на їх заяви, пропозиції, зауваження.

Що стосується інформування громадян про свою депутатську діяльність, то лише Олег Янчевський («БПП «Солідарність») активно веде свою сторінку в мережі Facebook. Про інформування іншими депутатами громадян про свою діяльність в місцевих ЗМІ та соціальних мережах нам нічого не відомо.